

Landbruksdirektoratet
7701 STEINKJER

Vår saksbehandler:	Deres ref.:	Vår ref.:	Arkiv:	Vår dato:	Deres dato:
Anders Øfstaas Tlf.: 47695914 E-post: anders.ofstaas@lund.kommune.no	24/83140-2	25/7713	FE-000, TI-&13	08.09.2025	15.07.2025

24/83140-2 Høringsvar på strategi for forvaltning av h...

Strategien overordnet

Strategien fremstår som gjennomtenkt og vel utformet. Den har konkrete mål som er etterprøvbare. Oppdelingen i de fem fokusområdene er tidsriktige og skiller oppgavene godt. Dette gir også bedre oversikt og gjør hele strategien mer etterprøvable.

Strategien ønsker at kunnskap og fag skal ligge til grunn i alle ledd og de ulike fokusområdene. Men det kommer ikke tydelig frem hvordan dette skal sikres og gjennomføres, utenom noen få unntak. Her bør det kanskje komme inn ett eget fokusområde eller delmål under de alt foreslåtte fokusområdene, som bør gå på kvalitetssikring av veiledere, kurs og krav til utdanning for kommuneansvarlige, valdledere og jaktledere. Eksempel så er det ennå kommuner som godkjenner bestandsplaner som legger opp til høy avskyting av bukker, men nesten ingen kalver. Tross all tilgjengelig kunnskap.

Strategien visjon

Strategiens visjon er god og enkel. Den tar høyde for ett skiftene miljø, ett landskap i endring og bidrar til å forstå hensikten med strategien. Det er også bra at det er ønskelig å endre jaktkulturen fra flest mulig og størst mulig, til det beste for hjorteviltartene. Det bekrefter at kulturen og holdningen rundt om i Norge ikke er i tråd med best tilgjengelig kunnskap om forvaltningen. Motstanden mot å felle kalv blant norske jegere er ennå alt for stor, tross all kunnskap som finnes om hjorteviltforvaltning.

At strategien tar med en god forklaring på hva «robuste bestander» er, gjør hensikten enda enklere å forstå. Noe som kan bidra til å øke forankringen og forståelsen av strategien for alle aktører.

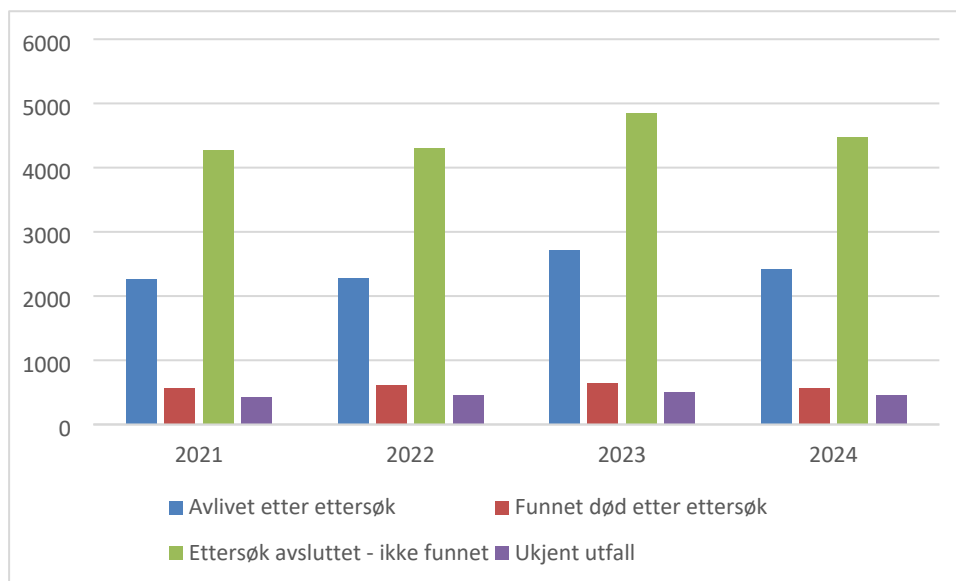
Satsningsområder i strategien

Grenseløs forvaltning

Dette er ett viktig punkt som har vært ett manglende fokusområde innenfor hjorteviltforvaltningen. Det er bra at fylkeskommunen og kommunen sin rolle bør komme tydeligere frem og at deres oppgaver skal tydeliggjøres gjennom forventningsbrev. Den største mangelen innenfor hjorteviltforvaltningen per i dag, er at en ikke vet hvor årsleveområdene er. Det er da bra å se at kompetanse er ett fokusområde med definerte tiltak. Skal en kunne forvalte en stamme av hjortevilt, trengs det økt kompetanse og kartlegging av årsleveområde. Her bør GPS merking av hjort vært sentral. Dette vil også bidra til å redusere arealkonflikter (eksempel: hvor skal viltoverganger bygges på en ny vei i fremtiden. Kompetanse gjennom forvaltningskurs, som for eksempel det Skogkurs nå har produsert, vil også være noe slike midler bør gå til. Her bør kanskje også krav til kommunalt ansatte og valdansvarlige diskuteres.

Arealbrukskonflikter

Det er viktig at viltpåkjørsler bli tatt opp både som ett samfunnsproblem, men også ett økonomisk problem hos kommunene. Det er derfor bra at det kommer konkrete tiltak for å effektivisere og bedre varslingssystemet og finansieringen av det offentlig ettersøket. Det hadde vært ønskelig med ett mål som tar opp hvordan en skal jobbe med å kvalitetssikre ettersøksarbeidet og fallviltmannskapene. Per nå er kravene for å bli godkjent som ettersøksekvipasje for lave. Noe som kommer frem av antall uopplarte ettersøk. Antall ettersøk avsluttet uten funn, sammen med ukjent utfall viser tydelig at kompetansen er lav og treningsnivået ikke godt nok. I gjennomsnitt, de fire siste årene, er det 3018 oppklarte offentlig ettersøk etter påkjørsel av motorkjøretøy eller tog, men det er i gjennomsnitt 4937 tilfeller hvor resultatet er ukjent utfall eller ettersøk avsluttet – ikke funn. Gjennomsnittlig antall påkjørsler fra motorkjøretøy og tog de fire siste årene er 16286. Tallene er hentet fra hjorteviltregisteret. I tabellen under kan en se resultatet fra offentlig ettersøk sees per år.

Det er bra at avbøtende tiltak for å redusere negative konsekvenser for hjorteviltet nevnes under tiltak som kan iverksettes. Her bør viltoverganger være sentrale ved etablering av nye ferdselsårer. For å identifisere disse, samt få kontroll på årsleveområder bør GPS merking av hjortevilt komme tydeligere frem som ett mål inne kunnskap/kompetanse.

Vilthelse

Her er målsetting meget god og gir en konkret veiledning i hvordan forvaltningen skal drives. Det er da også bra at tiltaket for fokusområde 3.4 er veiledning av kommune i hvordan bygge robuste stammer.

Det savnes ett fokusområde som går på kartlegging av beitegrunnet, slik at kompetansen heves når det kommer til hvor store populasjoner ett område tåler. Ett godt beitegrunnlag er viktig for å opprettholde god kondisjon hos alle hjorteviltartene.

Fremtidens jaktutøvelse

Jaktes fremtid beror på publikum sin aksept for hvordan den utøves. Strategien legger opp i til gode fokusområder, men ett eget fokusområde bør være hvordan ettersøket håndteres og hvilke krav som stilles. Per i dag er kulturen og kravene for dårlige. Dette kommer frem av statistikken fremvist tidligere i høringsvaret. En oversikt over antall jaktettersøk som ikke bli oppklart finnes ikke, men det er sannsynlig å tro at det er like høyt i prosent som de offentlige registeret ettersøkene. Om vi ikke kan ta viltets lidelse på alvor, så er det kort vei til at den allmenne aksepten for jakt reduseres fort.

Hjortevilt som næring

Det er bra at dette er ett fokusområde, da jakt aldri har vært så tilgjengelig som nå. Det er også bra at jaktentreprenører blir nevnt innenfor fokusområde 5.2. Da dette er lite løftet i Norge i dag. Det bør sees på hvilke tiltak som kan være aktuelle for å styrke hjorteviltet som næring. Saker som kan diskuteres er:

- Moms fritak på linje med statsskog for private grunneiere.
- Regelverket og støtte til bedrifter som bidrar å spre viltkjøtt ut i markedet
- Byråkratiske prosesser for å forenkle at utenlandske jegere kan jakte i Norge.

Med hilsen

Anders Øfstaas
Rådgiver skog- og viltforvaltning - Dalane

Kopi til:
Olav Erlend Hegdal